

KEMIN KESKUSTAN ALUE
LIIKETOIMINTAYMPÄRISTÖNÄ

Heli Pesonen

Opinnäytetyö
Liiketalouden koulutusohjelma
Taloushallinto
Tradenomi

2016

Kauppan ja kulttuurin koulutusala
Liiketalouden koulutusohjelma

Tekijä	Heli Pesonen	Vuosi	2016
Ohjaaja	Marita Wahlroos		
Toimeksiantaja	Kemin kaupunki		
Työn nimi	Kemin keskusta-alue liiketoimintaympäristönä		
Sivu- ja liitemäärä	29 + 5		

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, millä keinoilla yrityksiä voidaan kehittää ja millaisena liiketoimintaympäristönä yrittäjät pitävät Kemiä. Menestyäkseen yrittäjän on paitsi kehitettävä omaa ja henkilöstön osaamista myös vietävä yritystoimintaa eteenpäin. Työkaluna tähän voidaan käyttää esimerkiksi liiketoimintasuunnitelman jatkuvaa päivittämistä. Kemin keskustan alueen yrittäjiltä kysyttiin mielipiteitä Kemistä liiketoimintaympäristönä. Lisäksi selvitettiin, millaisia kehittämistoimia on tehty Kemin keskustan alueen yrityksissä ja millaisia kehittämissuunnitelmia niillä on.

Opinnäytetyön teoriaosiossa käsiteltiin Kemiä yritys ympäristönä, yritystoiminnan tukemista ja kehittämistä sekä yritysilmapiiriin vaikutusta.

Tutkimuksen empiirinen osa toteutettiin kvantitatiivisena tutkimuksena. Tutkimuksessa oli kvalitatiivisia piirteitä, sillä yrittäjien mielipiteitä kysyttiin kolmella avoimella kysymyksellä. Avoimet kysymykset käsiteltiin ryhmittelemällä ne. Otokseksi valittiin Kemin Sauvosaaren alueen yritykset. Sauvosaaren alue sijaitsee Kemin keskustassa. Otoksen koko oli 123. Tutkimusta varten luotiin Webropol-kysely, mikä lähetettiin sähköpostilla yrityksiin.

Yrityspalvelujen tarjonta voi olla sekavaa. Toimijoita on monella taholla. Palveluita tarjoaa kuntien lisäksi muun muassa ELY-keskukset sekä yksityiset toimijat. Palveluissa on päällekkäisyyksiä ja tavoitteena onkin kansallisella tasolla saakka selkeyttää tilannetta. Tavoitteena on luoda niin sanottu yhden luukun malli. Kemin keskustan alueen yrityksiä on kehitetty viime vuosina monin tavoin ja tulevaisuuttakin uskalletaan suunnitella. Yhteistyötä eri toimijoiden välillä toivotaan kehitettävän parempaan ja tehokkaampaan suuntaan.

School of Business and Culture
Bachelor of Business Administration

Author	Heli Pesonen	Year	2016
Supervisor	Marita Wahlroos		
Commissioned by	City of Kemi		
Subject of thesis	Downtown of Kemi as a business environment		
Number of pages	29 + 5		

The objective of this thesis was to examine how companies can be developed. In order to be a successful company, the entrepreneur's and their staff's expertise must be up to date and the whole business need to be developed in many ways. For example, continuous updating of the business plan can be used as an instrument for this process. Entrepreneurs who operate in the downtown area of the city of Kemi were asked for their opinion concerning Kemi as business environment, measures taken for development, and development plans they have for the future.

The theoretical part of the thesis deals with Kemi as business environment, its business development, support for business, and the impact of the business climate.

The empirical part of the thesis was carried out as quantitative study. The study had also qualitative characteristics since entrepreneurs were asked to answer three open questions. The survey was created with the Webropol software and it was sent by e-mail to 123 companies in Sauvosaari, which is located in the downtown area of Kemi.

The supply of services for companies can be unclear. There are different operators in each field. Services are provided for example by the municipalities, ELY Centres and private operators. Some services overlap and the goal is to clarify the situation at a national level. The aim is to create a so-called one-stop model. Companies in the Sauvosaari area have developed in many ways in the past few years and plans for the future have been made. There is hope that co-operation between the various operators develops into a better and more efficient direction.

Key words

municipality, business, trade

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
1.1	Tutkimuksen tavoite ja tutkimuskysymykset	5
1.2	Tutkimusmenetelmät.....	6
2	KEMI LIIKETOIMINTAYMPÄRISTÖNÄ	8
3	YRITYSTOIMINNAN KEHITTÄMINEN	11
3.1	Kunta elinkeinotoiminnan kehittäjänä	11
3.2	Yrityksen kehittäminen.....	13
4	EMPIIRISEN TUTKIMUKSEN TOTEUTUS JA TULOKSET	14
4.1	Tutkimuksen toteuttaminen.....	14
4.2	Tutkimustulokset	14
4.2.1	Toimenpiteiden vaikutus yritys ympäristöön	20
4.2.2	Liiketoiminnan tulevaisuuden näkymiä Kemissä	21
4.2.3	Yrittäjien toiveita yritystoiminnan tukemiseen.....	22
4.3	Tutkimuksen reliabiliteetti ja validiteetti	24
5	YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET	25
	LÄHTEET	27
	LIITTEET	29

1 JOHDANTO

Yrityspalvelujärjestelmää kehitetään sekä valtakunnallisella että kuntatasolla. Järjestelmän kehittäminen onkin ollut elinkeinopoliittinen tavoite jo usean vuoden ajan. Yksi tavoitteista on niin sanotun yhden luukun palvelumallin rakentaminen. Valtakunnallisella tasolla julkisia yrityspalveluita ja -tukia ollaan viemässä kohti yritysten todellisia tarpeita. (Pekkala, Lamminmäki, Kaihovaara, Halme & Salminen 2016, 6.)

Yrityspalveluita tarjoavat muun muassa kunnat, ELY-keskukset, uusyrityskeskukset ja yksityiset palveluntarjoajat. Näiden lisäksi yrityspalveluita voidaan järjestää myös projektimuotoisten kehittämishankkeiden välityksellä. (Kunnat.net 2013.)

Työn toimeksiantajana on Kemin kaupungin elinkeinopalvelu. Elinkeinopalvelu tarjoaa asiantuntevaa apua yritysten kehittämis- ja kasvusuunnitelmien laatimiseen, toimintaympäristön kehittämiseen, markkinointiin ja tapahtumien järjestämiseen. (Kemin elinkeinopalvelut 2016.)

Kemin kaupungin elinkeinostrategia 2012 – 2020 painottaa yritystoiminnan kehittämistä. Kemiläisten ostovoimaa valuu erityisesti Ouluun, Tornio-Haaparanta-alueelle sekä verkkokauppaan. Yritystoiminnan tukemiseen halutaan Kemissä panostaa ja tavoitteena on muodostaa Kemistä kannustava yritys ympäristö. (Kemin kaupungin elinkeinostrategia 2012 – 2020.)

1.1 Tutkimuksen tavoite ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyön aihe on kiinteästi yhteydessä yritystoiminnan tukemisen kehittämiseen Kemissä. Opinnäytetyössä tutkitaan miten yritystä voidaan kehittää, millaisena liiketoimintaympäristönä alueen yrittäjät pitävät Kemiä sekä miten kunta voi tukea alueen yritysten kehittämistä.

Tutkimuskysymyksiä ovat:

1. Mitä ovat yrityksen kehittämistoimet?
2. Miten kunta voi tukea yritysten kehittämistä?
3. Millaisia yrityksen kehittämistoimia Kemin keskustan alueen yritykset ovat tehneet ja millaisia kehittämistoimia ne ovat suunnitelleet?
4. Millaista yritystoiminnan tukea Kemin keskustan alueen yrittäjät toivovat saavansa Kemin kaupungilta?

Tutkimuksen otokseen tehtiin lähettämisvaiheessa muutos. Alkuperäisenä tavoitteena oli tarkastella Kemin keskustan ja Coronan alueiden kauppaliikkeiden tilannetta sekä mielipiteitä. Tutkimus kuitenkin toteutettiin Kemin keskustan Sauvosaaren alueen yrityksille. Sauvosaaren alue sijaitsee Kemin keskustassa. Valtaosa Sauvosaarella sijaitsevista yrityksistä on kauppaliikkeitä.

Opinnäytetyön teoriaosiossa perehdytään Kemin kaupunkiin liiketoimintaympäristönä sekä yrityksen kehittämiseen. Empiirinen tutkimus tehdään yrittäjille lähetettävällä kyselylomakkeella. Kyselyn tavoitteena on selvittää, millaisia kehittämistoimia yrityksissä on viime vuosina tehty ja mitä kehittämistoimia yritykset suunnittelevat lähivuosina toteutettaviksi sekä millaisena liiketoimintaympäristönä yrittäjät pitävät Kemiä.

1.2 Tutkimusmenetelmät

Opinnäytetyön empiirinen osuus on kvantitatiivinen tutkimus. Tutkimuksessa on kuitenkin myös kvalitatiivisia piirteitä. Kvantitatiivinen tutkimus etenee teoriasta kohti käytäntöä (Kananen 2011, 15). Opinnäytetyön teoriaperustassa perehdytään Kemin kaupunkiin liiketoimintaympäristönä sekä yrityksen kehittämiseen. Kvantitatiivisen tutkimusotteen tarkoituksena on ilmiön yleistäminen, syy-seuraussuhteiden selvittäminen ja ilmiön ennustaminen (Kananen 2011, 15). Kvantitatiivisessa tutkimuksessa lasketaan määriä ja tuloksia käsitellään tilastollisin menetelmin (Kananen 2011, 18). Jotta kvantitatiivisen tutkimuksen tilastollisia mittauksia voidaan pitää luotettavina, on

havaintoyksikköjä oltava riittävän suuri määrä. Vaadittavaan määrään vaikuttavat muun muassa ristiintaulukoinnin solujen määrä sekä perusjoukon yhtenäisyys tai epäyhtenäisyys. Jos analysoitava aineisto on määrällisesti pieni, ei ristiintaulukointia voida tehdä. Tällöin tarkastellaan saatuja suoria jakaumia. (Kananen 2011, 102–103.)

Tässä opinnäytetyössä toteutetaan kysely Kemin keskustan alueen yrityksille. Kysely toteutetaan kokonaistutkimuksena havaintoyksiköiden pienen määrän takia. Kokonaistutkimuksella pyritään varmistamaan, että kysely tuottaa tarpeeksi tietoa tulosten analysointia varten. Tutkimuksen tarkoituksena on nykytilanteen kartoittaminen. Kemin kaupunki voi hyödyntää tutkimuksen tuloksia tulevaisuudessa yritystoimintaan vaikuttavien päätösten tekemisessä.

2 KEMI LIIKETOIMINTAYMPÄRISTÖNÄ

Kemi on merenranta kaupunki Lapin maakunnassa Meri-Lapin alueella. Kemin kaupunkirakenne on pieni ja tiivis. Sen maapinta-ala on 95 km² ja kokonaispinta-ala on 747 km². Kemin asukasluku oli 31.12.2015 21 758. Kemi sijaitsee keskellä niin sanottua Perämeren kaarta, jonka alueella asuu noin 820 000 henkilöä. Kemin logistinen saavutettavuus on hyvä. Alueella sijaitsee Kemi-Tornion lentokenttä, rautatieasema, Ajoksen syväsatama sekä moottoritie Tornioon sekä Oulua kohti. (Kemi-info 2016.)

Kemin kaupungin perustamispäivä on 5.3.1869. Puujalostusteollisuus oli aloittanut toimintansa Kemissä jo ennen kaupunkioikeuksien saamista, Laitakarin höyrysaha perustettiin vuonna 1863. Kaupungin perustamisen jälkeen Kemistä kehittyi nopeasti yksi Suomen merkittävimmistä puunjalostusteollisuusalueista. (Kemin historiaa 2016.)

Keskusta-alueen viihtyisyyteen on Kemissä panostettu jo usean vuoden ajan. Tämä panostus on tuottanut tulosta. Vuonna 2013 Kemi voitti Elävät kaupunkikeskustat ry:n vuosittain jakaman kaupunkikeskustapalkinnon (Elävät kaupunkikeskustat ry 2013.).

Kemin kaupungin elinkeinostrategia 2012 – 2020 on laadittu yhteistyössä alueen yrittäjien kanssa vuonna 2012 ja sen on hyväksynyt Kemin kaupunginvaltuusto. Elinkeinostrategian tavoitevuosi on 2020. Kemin elinkeinostrategiassa 2012 – 2020 painotetaan alueen yritystoiminnan kehittämistä. Elinkeinostrategia onkin otsikoitu ”Kemi – kannustava yritys ympäristö”. Elinkeinostrategia perustuu kaupunkistrategiaan. Kaupunkistrategian visiona on ”tehdä Kemistä vetovoimainen ja luova asuinpaikka sekä kehittyvä kasvukeskus”. Elinkeinostrategian tavoitteena on tehdä Kemistä kannustava yritys ympäristö. (Kemin kaupungin elinkeinostrategia 2012 – 2020.)

Elinkeinostrategian tavoitteiden saavuttamiseksi on valittu kolme painopistettä elinvoimainen kaupunki, monipuolinen elinkeinorakenne ja kannustava

yrittäjäympäristö. Nämä tavoitteet jakautuvat pienempiin osa-alueisiin. Tärkeimmäksi näistä valinnoista nousee elinvoimainen kaupunki, jonka osa-alueet ovat turvattu arki, toimivat ja monipuoliset palvelut, toimiva infrastruktuuri, viihtyisä merellinen kaupunki ja elävä kaupunki keskus. Toinen strateginen valinta on monipuolinen elinkeinorakenne. Se pitää sisällään uusiutuvan teollisuuden ja innovaatiot, edellytykset matkailun kasvulle ja erikoiskaupan kehittymiselle sekä koulutuksen ja osaamisen kehittämisen. Myös logistiikan ja elinkeinomarkkinoinnin kehittämiseen panostetaan. Kolmantena strategisena valintana on kannustava yrittäjäympäristö, joka jakaantuu seuraaviin osa-alueisiin: kaupungin ja yrittäjien välinen vuorovaikutus, yritysneuvonnan sekä yrittäjyyttä tukevan päätöksen teon kehittäminen. (Kemi – kannustava yrittäjäympäristö 2012.)

Kaupungin ja yrittäjien välisen vuorovaikutuksen kehittämisen tavoitteena on parantaa läpinäkyvää ja aktiivista yhteistyötä yrittäjien ja kaupungin välillä. Yritysneuvonnan kehittämisessä tavoitteena on niin sanottu yhden luukun periaate. Tällä hetkellä Kemin kaupungin elinkeinopalvelut hoitavat lähinnä aloittavien yrittäjien neuvonnan, muu neuvonta on hajaantunut usealle eri toimijalle. Tavoitetilassa neuvontapalvelujen tunnettuus on parantunut yrittäjien keskuudessa ja palveluita saadaan joustavasti yrittäjän tarpeiden mukaan. Myös kasvuyrityksiä tuetaan. Yrityskummitoiminta aloitetaan uudelleen ja sen toimintamallia kehitetään. Alueen yrittäjät pyritään ottamaan tulevaisuudessa paremmin huomioon päätösten teon yhteydessä. (Kemin kaupungin elinkeinostrategia, 31 – 34.)

Kemissä on käytössä yritysvaikutusarviointi. Yritysvaikutusarvioinnin avulla pyritään selvittämään, millä tavoin kunnallisten päätösten toteuttaminen vaikuttaa alueen yrityksiin ja niiden toimintaympäristöön. Mikäli yritysvaikutusarvioinnissa todetaan päätöksellä olevan negatiivisia vaikutuksia yrityksiin, on etsittävä keinoja, joilla vaikutus voidaan minimoida. Kemi otti yritysvaikutusarvioinnin käyttöön vuonna 2014, ensimmäisenä Meri-Lapin kuntana. (Ahtiainen 2016.)

Yritysvaikutusarvioinnin tavoite jaetaan kuuteen osa-alueeseen, jotka ovat

- 1) päättäjien taustatietojen lisääminen päätöksenteon pohjaksi
 - 2) uusien yritysten hankinta alueelle kannustavan ja hyvän toimintaympäristön avulla
 - 3) jo alueella olevien yritysten kasvumahdollisuuksien parantaminen
 - 4) kaupungin yritysilmapiirin parantaminen
 - 5) kaupungin ja yritysten välisen yhteistyön syventäminen
 - 6) yritystoiminnalle haitallisten tahattomien esteiden syntymisen estäminen.
- (Ahtiainen 2016.)

3 YRITYSTOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Tässä kappaleessa käsitellään kunnan ja yrittäjän keinoja yritystoiminnan kehittämiseksi.

3.1 Kunta elinkeinotoiminnan kehittäjänä

Kunnan tehtävät voidaan jakaa lakisääteisiin ja vapaaehtoiisiin tehtäviin. Vapaaehtoiset tehtävät ovat kunnan itselleen ottamia tehtäviä, jotka sen on hoidettava laissa säädettyjen tehtävien lisäksi. Tehtävistä säädetään kuntalaissa. Yritysten toimintaedellytysten parantaminen on yksi suurimmista kunnan itselleen ottamista tehtävistä. Parantamalla yritysten toimintaedellytyksiä kehitetään samalla koko kunnan aluetta. Kunnan on kohdeltava kuntalaisia tasavertaisesti. Kunta rahoittaa vapaaehtoiset tehtävät itse. (Kuntaliitto 2012.)

Julkisen sektorin aktiivisuudella alueen kehittämisessä on merkittävä vaikutus yritysten toimintaedellytyksiin. Vaikutus toimintaympäristöön voi olla suoraa tai epäsuoraa. Suora vaikutus voi kohdistua esimerkiksi yrityksen fyysiseen ympäristöön kun taas epäsuora vaikutus voi muokata alueen yritysilmapiiriä. (Heinonen 2013, 45.)

Elinkeinotoiminnan kehittämisestä vastaa kunnan elinkeinotoimi yhteistyössä yrittäjien ja muiden toimijoiden kanssa. Kunnan kilpailukykyä ja elinvoimaisuutta voidaan kunnan toimesta vahvistaa ottamalla päätöksenteossa huomioon alueen yritystoiminta ja elinkeinoelämä. Tällä tarkoitetaan kaikkia sellaisia kunnassa tehtäviä toimenpiteitä, joilla voidaan luoda yritystoiminnalle hyvät edellytykset. Vahvalla pohjalla oleva kannattava yritystoiminta lisää koko kunnan elinvoimaisuutta ja sitä myöten kasvattaa kunnan verotulojen määrää. Yritystoiminnan vaatimia perusedellytyksiä ovat tonttien ja toimitilojen saatavuus sekä hyvä ja toimiva infrastruktuuri. (Kuntaliitto 2012, 18 – 19.)

Kunta voi kehittää alueen elinkeinotoimintaa seuraavin keinoin

- yritysneuvonta
- hankkeet yritystoiminnan kehittämiseksi
- toimitilojen järjestäminen yrityksille (rakentaminen, vuokraaminen)
- kaavoitus ja tonttitarjonta yrityksille
- alueen markkinointi. (Kuntaliitto 2012, 19.)

Kunta voi auttaa yrityksiä tontin ja toimitilojen hankinnassa, mutta lopullisista yritysten sijaintipaikoista ja investointipäätöksistä se ei voi päättää. Aiemmin kuntien elinkeinotoiminnan painopiste onkin ollut toimitilojen tarjoaminen, nykyään keskitytään enemmän luomaan osaamisen kehittymistä tukevia toimintaympäristöjä. Eri toimijoiden verkostoituminen mahdollistaa innovatiivisen toiminnan. Useat kunnat ovat perustaneet muun muassa seudullisia kehittämissyhtiöitä, kuntayhtymiä, teollisuuskyliä ja matkailun markkinointiyhtiöitä, jotka kunnan ohella toimivat elinkeinotoiminnan kehittämisen parissa. (Kuntaliitto 2012, 19.)

Kunnat ovat monipuolistaneet palvelutuotantoaan, mikä on kasvattanut julkisten hankintojen määrää merkittävästi. Kunta voi olla yritykselle merkittävä asiakas. Hyvin toteutetuilla hankintaprosesseilla voidaan motivoida yrityksiä tekemään tuotekehitystä juuri kuntapalveluiden osalta, tämä nostaa kilpailukykyä suhteessa muihin alan toimijoihin. Kunnan palvelustrategiaan perehtymällä yritykset voivat varautua siihen miten kunnan palveluhankinnat kehittyvät tulevaisuudessa. Kun kunta toteuttaa hankinnat hyvin, on sillä vaikutuksia kilpailun vahvistumiseen ja vireään yritystoimintaan alueella jatkossakin. (Kuntaliitto 2012, 19.)

Yritysilmapiirillä tarkoitetaan julkishallinnon vaikutusta yritysten toimintaedellytyksiin. Päätöksen teon asenteella on yhteys kunnan yritysilmapiiriin sekä yhteistyön toimivuuteen yritysten ja julkishallinnon välillä. Mikäli kunnan yritysilmapiiri on hyvä, siellä tehdään todennäköisesti yritystoiminnan kannalta positiivisia päätöksiä. Hyvän yritysilmapiirin kunnassa toteutetaan todennäköisesti aktiivista elinkeinopolitiikkaa ja yritystoiminnan edellytykset ovat hyvät. (Heinonen 2013, 8, 55.)

Heinosen (2013) mukaan yritysilmapiirin muodostumiseen vaikuttavat paitsi kunnan ylimmän päätöksentekotason yleinen ilmapiiri ja rakenteelliset tekijät myös yksittäisten kunnan organisaatiossa työskentelevien henkilöiden toiminta, asenteet ja aktiivisuus.

3.2 Yrityksen kehittäminen

Jotta yritys menesty ja säilyttää kilpailukykynsä, sitä on kehitettävä suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti. Liiketoimintasuunnitelman jatkuva päivittäminen on hyvä työkalu liiketoiminnan kehittämisessä. Yrittäjän on pidettävä sekä oma että henkilökunnan osaaminen ajan tasalla. Yrityksen kehittämistä on muun muassa yritystoiminnan laajentaminen, tuotevalikoiman laajentaminen, henkilöstömäärän lisääminen, toimitilojen parantaminen, liiketoiminnan ja osaamisen kehittäminen, tuote- ja palvelukehitys sekä laatuun panostaminen. (Yritys-Suomi 2016.)

Digitalisaatio tuo uusia mahdollisuuksia yritysten toimintaan. Raportissa Teollisuusyrityksen digipolku todetaan, että vaikka digitalisaatio on terminä jo useissa teollisuuden alan yrityksissä tuttu, niin etenkin pk-sektorilla sen tarjoamia mahdollisuuksia ei vielä ymmärretä. (Lakkala 2015, 8.) Digitalisaatio on terminä laaja. Verkkokauppa ja sosiaalinen media ovat sen osa-alueita. Sosiaalista mediaa voidaan käyttää markkinointiviestintään. Internet on nykypäivänä tärkein tiedonhakukanava esimerkiksi haettaessa tietoa yrityksistä. Yrityksen verkkoimagon on oltava uskottava ja luotettava niin yrityksen kotisivuilla kuin sosiaalisen median profiileissa. Näkyvyyttä verkossa voi myös lisätä tehokkaasti blogi-kirjoittamisella sekä videoiden julkaisemisella. Verkkomaailmaa voi käyttää hyväksi myös käänteisellä tavalla. Yritys voi hankkia verkosta tietoa paitsi asiakkaiden tarpeista myös kilpailijoistaan. (Lakkala 2015, 8, 11, 13.)

4 EMPIIRISEN TUTKIMUKSEN TOTEUTUS JA TULOKSET

4.1 Tutkimuksen toteuttaminen

Kyselyn lähettämisestä yrittäjille vastasi toimeksiantaja, Kemin kaupungin elinkeinopalvelut. Elinkeinopalveluilla on käytössään yritysten yhteystiedot, jotka ovat luottamuksellisesti kerättyjä, eikä tietoja luovuteta ulkopuolisten käyttöön. Lisäksi pyrittiin siihen, että elinkeinopalveluiden lähettämänä kyselyyn suhtauduttaisiin vakavammin kuin opiskelijan liikkeelle laittamaan kyselyyn. Tämän toivottiin nostavan vastausprosenttia.

Tutkimus rajattiin Kemin Sauvosaaren (Sauvosaari sijaitsee Kemin keskustan alueella) alueen yrityksiin. Kysely lähetettiin Valtakadulla, Kauppakadulla, Keskuspuistikadulla, Pohjoisrantakadulla sekä Asemakadulla sijaitseviin yrityksiin. Kysely lähetettiin kaikille alueen yrityksille, joiden yhteystiedot olivat saatavilla. Otoksen koko oli 123 kpl ja se kattoi noin 90 % alueen yrityksistä.

Saatekirje ja Webropol-kyselyn linkki lähetettiin 4.5.2016. Vastausaikaa kyselyyn oli kaksi viikkoa. Vastausaikana lähetettiin yksi muistutus, 16.5.2016. Vastausaikana tuli yksi yhteydenotto vastaajalta, jolla vastaaminen kyselyyn ei onnistunut. Ongelmaa tutkittiin Webropolin tuen kanssa, mutta itse kyselystä ei ongelman aiheuttajaa löytynyt. Päädyttiin siihen, että ongelma oli todennäköisesti vastaajan käyttämässä selaimessa tai tietoturva-asetuksissa. Muita ilmoituksia mahdollisista teknisistä ongelmista ei tullut.

4.2 Tutkimustulokset

Kysely lähetettiin 144 yrittäjälle, mutta osa sähköpostiosoitteista osoittautui virheellisiksi ja kysely saavutti 123 yrittäjää. Vastauksia kyselyyn saatiin 18 kappaletta. Vastausprosentti oli 14,6, kun otoskoko on 123. Saatujen vastausten määrä on liian vähäinen tulosten yleistämiseksi. Kyselyn lähettämisaikankohda osoittautui vastausten saamiseksi huonoksi. Yrittäjille oli lähetetty noin kaksi viikkoa aiemmin samantyylinen valtakunnallinen kysely. Tämä mahdollisesti karsi

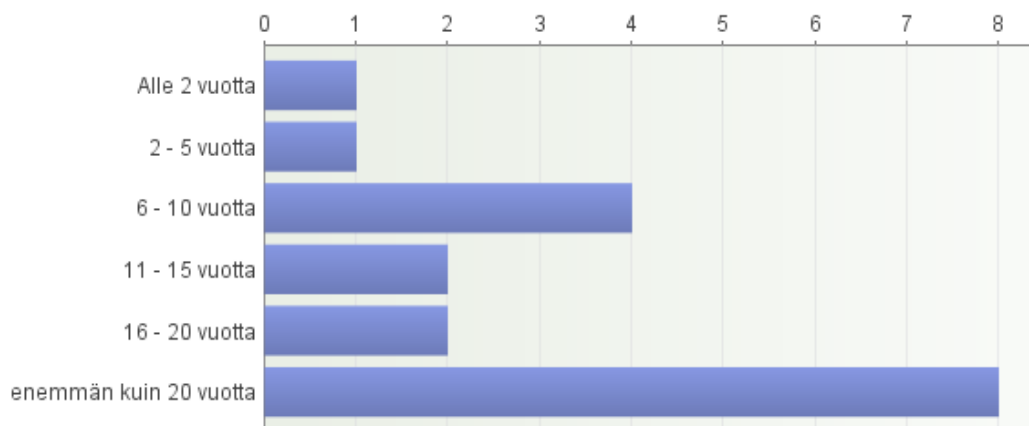
osan vastaajista pois, vastaaminen opinnäytetyönä tehtävään kyselyyn saattoi tuntua turhalta.

Kanasen (2011, 101.) mukaan kvantitatiivisessa tutkimuksessa olleet avoimet kysymykset voidaan käsitellä joko tilasto-ohjelmalla tai tekstinkäsittelyohjelmalla. Mikäli vastaukset siirretään tekstinkäsittelyohjelmaan, ei ristiintaulukointia voida suorittaa. Tekstinkäsittelyohjelmassa vastaukset taulukoidaan ja koodataan numerokodein. Numerokoodien avulla vastaukset voidaan ryhmitellä. Ryhmitellyistä vastauksista voidaan tehdä erilaisia laskelmia. Kyselylomakkeen avointen kysymysten vastaukset siirrettiin tekstinkäsittelyohjelmaan, jossa kysymysten 8 ja 9 vastaukset ryhmiteltiin taulukkoon ja koodattiin. Koodauksen avulla vastaukset ryhmiteltiin positiivisiin ja negatiivisiin vastauksiin. Kysymyksen 10 vastauksista koottiin yrittäjien ideat ja toiveet.

Kuviossa 1 on esitetty, miten yrittäjänä toimimisaika jakautui. Kyselyyn vastanneista yrittäjistä kahdeksan on toiminut yrittäjänä pitempään kuin 20 vuotta. Vain kaksi vastaajaa on toiminut yrittäjänä enintään viisi vuotta. Kyselyyn vastanneilla yrittäjillä on keskimäärin pitkän ajan kokemus yrittäjänä toimimisesta.

2. Kuinka monta vuotta olet toiminut yrittäjänä?

Vastaajien määrä: 18

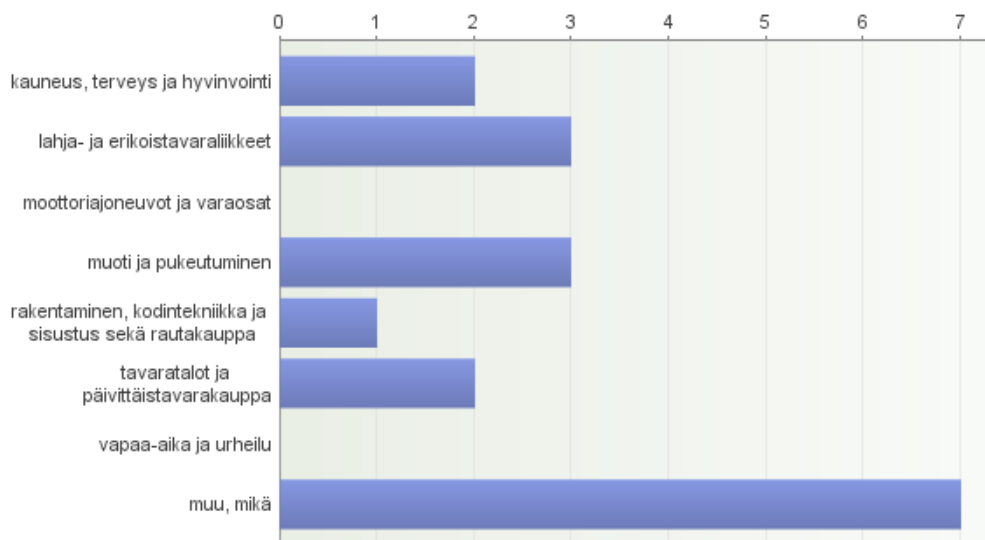
Kuvio 1. Yrittäjänä toimimisaika

Kuviosta 2 voidaan tarkastella yritysten toimialajakaumaa. Toimialojen jakautuminen oli laaja. Seitsemän vastasi kyselyssä muu toimiala. Muut toimialat olivat:

- suutari ja avainpalvelus
- suunnittelu
- suunnittelu ja projektointi, teollisuus
- It-palvelut ja myynti
- ravintola
- majoitus- ja ravitsemusala
- musiikki instrumentit.

3. Yrityksen toimiala

Vastaajien määrä: 18

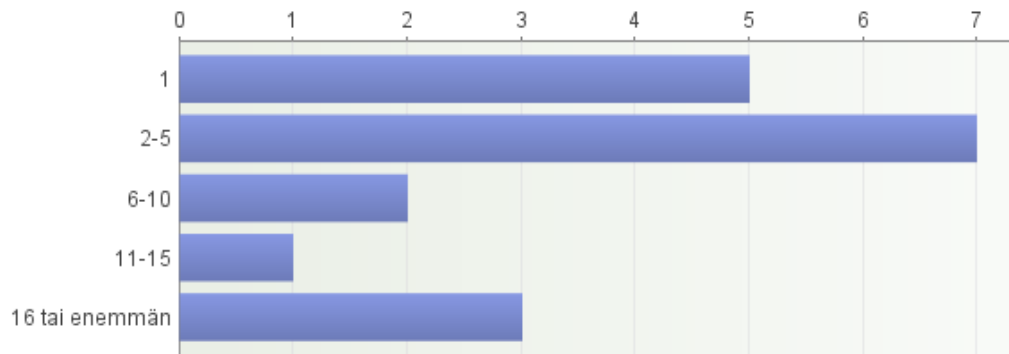
Kuvio 2. Yrityksen toimiala

Kuviossa 3 esitetään vastanneiden yritysten henkilöstömäärät. Yrityksistä 12:ssa henkilöstömäärä on enintään viisi.

4. Kuinka monta henkilöä yritys työllistää?

(yrittäjä mukaan luettuna)

Vastaajien määrä: 18

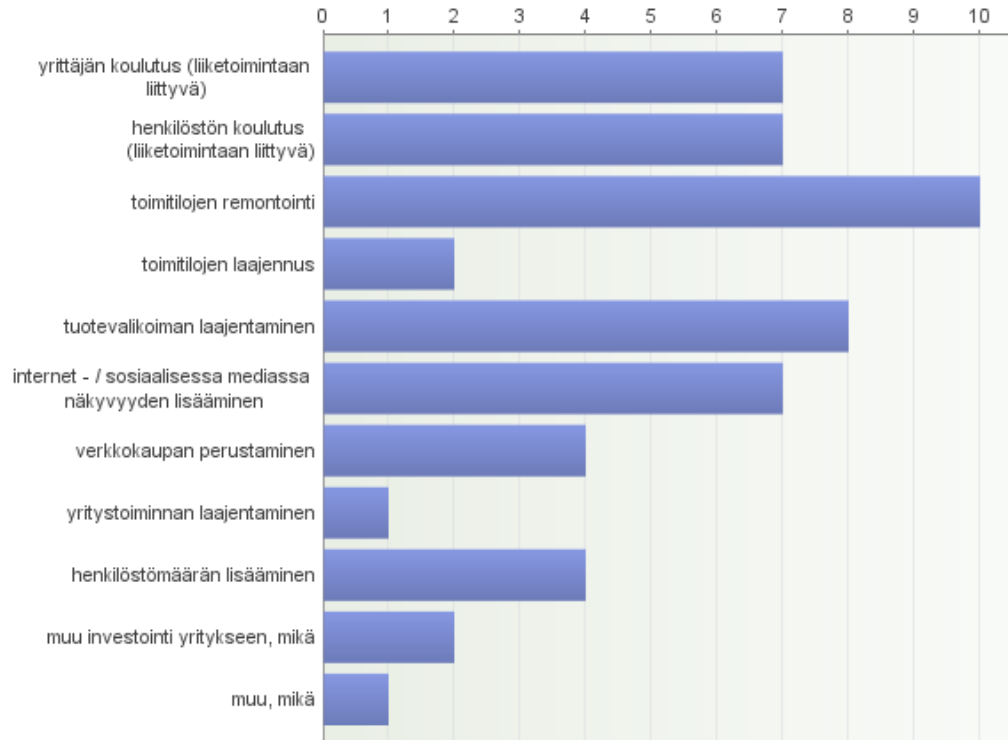

Kuvio 3. Yrityksen henkilöstömäärä

Yrityksissä tehtyjä ja suunnitelmassa olevia yrityksen kehittämistoimia voidaan tarkastella kuvoista 4 ja 5. Kyselyyn vastanneita yrityksiä on kehitetty monipuolisesti edellisten kolmen vuoden aikana. Toimitiloja on remontoitu kymmenessä yrityksessä ja tuotevalikoimaa laajennettu kahdeksassa yrityksessä. Internetin hyödyntämiseen on panostettu sekä näkyvyyden lisäämisellä verkossa että verkkokauppojen perustamisella. Uusia verkkokauppoja on edellisten kolmen vuoden aikana perustettu vastanneissa yrityksissä neljä kappaletta. Seitsemässä yrityksessä on koulutettu sekä yrittäjää että henkilöstöä.

5. Millaisia kehittämistoimia yrityksessä on tehty edellisten kolmen vuoden aikana?

Vastaajien määrä: 18

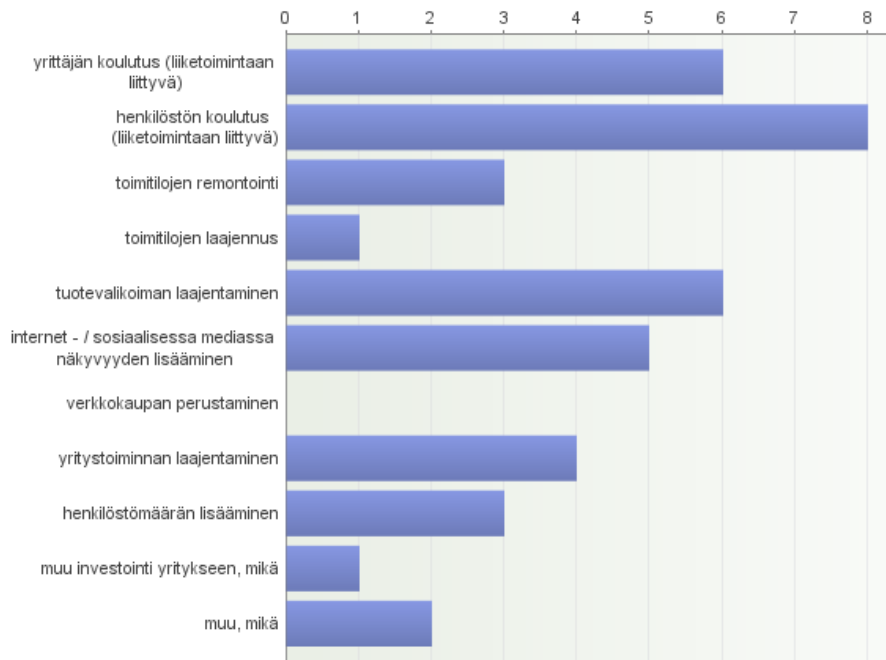
Kuvio 4. Tehdyt kehittämistoimet, edelliset kolme vuotta

Muina yritykseen tehtyinä investointeina vastaajat ilmoittivat jatkuvan koneiden uusinnan, uusitut TV:t sekä sisäisen langattoman verkon käyttöön oton. Yhden vastanneen yrityksen liikepaikka on vaihtunut.

Kolmen seuraavan vuoden suunnitelmissa kouluttautuminen nousee yleisimmäksi kehittämistoimeksi. Kymmenessä yrityksessä on suunnitelmana kouluttaa henkilöstöä. Myös yrittäjän osaamista aiotaan kehittää kahdeksassa yrityksessä. Tuotevalikoiman ja liiketoiminnan laajentaminen on muutaman yrityksen suunnitelmissa, lisäksi kolme yritystä aikoo lisätä henkilöstömääräänsä. Vastanneista yrityksistä viisi aikoo lisätä näkyvyyttä internetissä / sosiaalisessa mediassa.

6. Millaisia kehittämistoimia yrityksessä aiotaan toteuttaa seuraavien kolmen vuoden aikana?

Vastaajien määrä: 18

Kuvio 5. Suunnitellut yrityksen kehittämistoimet, seuraavat kolme vuotta

Yrittäjien mielipiteiden selvittämisessä Kemistä liiketoimintaympäristönä käytettiin Linkertin asteikkoa (taulukko 1). Suurimmassa osassa yrityksistä kehittämistoimien tekemiselle ei koeta olevan merkittäviä ulkopuolisia esteitä. Kolme vastaajaa on kuitenkin jossain määrin sitä mieltä, että kehittämistoimille on ulkopuolisia esteitä. Mielipiteet jakautuvat selvästi välillä täysin eri mieltä – jokseenkin samaa mieltä siitä, ovatko Kemien kaupungin tekemät päätökset edistäneet alueen yritystoimintaa. Yhteensä puolella vastaajista ei ollut selvää mielipidettä siitä, onko Kemien kaupunki onnistunut yritystoiminnan tukemisessa. Vastaajista kuusi on jokseenkin eri mieltä ja kolme jokseenkin samaa mieltä. Alueen yritysilmapiiriä pidetään useimmin hyvänä kuin huonona. Kemien kaupungin ja yritysten välisestä viestinnästä mielipide jakautuu melko tasaisesti. Yritysneuvonnan helposta saatavuudesta kuusi on jokseenkin eri mieltä ja yhteensä viisi on jokseenkin samaa tai täysin samaa mieltä.

Taulukko 1. Mieliopidekysymykset Linkertin asteikolla

7. Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

Vastaajien määrä: 18

	täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	ei samaa eikä eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa vastata
Yrityksen kehittämistoimien toteuttamiselle ei ole ulkopuolisia esteitä	0	3	2	7	6	0
Kemin kaupungin tekemät päätökset ovat edistäneet alueen yritystoimintaa	1	5	7	4	0	1
Kemin kaupunki on onnistunut yritystoiminnan tukemisessa	0	6	7	3	0	2
Kemin alueen yritysilmapiiri on hyvä	0	3	7	8	0	0
Kemin kaupungin ja yritysten välinen viestintä on riittävä	0	6	3	7	0	2
Kemin kaupungin ja yritysten välinen viestintä on onnistunutta	0	8	3	6	0	1
Yritystoiminnan neuvontaa on helposti saatavilla	0	6	4	2	3	3
Yhteensä	1	37	33	37	9	9

4.2.1 Toimenpiteiden vaikutus yritys ympäristöön

Yrittäjiltä kysyttiin miten Kemin kaupungin tekemät toimenpiteet ovat vaikuttaneet Kemiin yritys ympäristönä. Tutkimuskysymys on monisyinen. Tavoitteena oli selvittää millaisia ajatuksia yrittäjissä Kemin kaupungin tekemät toimenpiteet herättävät. Kysymyksen yhteydessä ei kuvattu kaupungin tekemiä toimenpiteitä, jotta aiheeseen liittyvää mielikuvaa ei johdateltaisi millään tavoin.

Vastauksia saatiin 15 kappaletta. Analysointivaiheessa vastaukset lajiteltiin negatiivisiin ja positiivisiin vaikutuksiin. Yhdeksi pääteemaksi ongelmassa nousi se, että osa kaupungin tekemistä päätöksistä on vienyt ihmiset pois keskustasta. Kemin kaupungin tekemistä toimenpiteistä negatiivisena pidettiin erityisesti kävelykatua. Kuusi vastaajaa mainitsi kävelykadun negatiivisen vaikutuksen. Kävelykadun katsottiin katkaisseen liikennevirran sekä vaikeuttaneen keskustan kauppohen mahdollisuuksia kehittyä. Kahdessa vastauksessa katsottiin myös Coronan vieneen asiakkaita pois keskustan alueelta. Vanhan torin käytön lopettamista pidettiin huonona ratkaisuna kahdessa vastauksessa. Vanha tori

olisi hyvä yhdysside keskustan ja ranta-alueen välillä. Lisäksi Kauppakadun tilannetta pidettiin huolestuttavana. Negatiiviseksi kuvattiin myös sitä, että nuorisotalot sijaitsevat keskustan ulkopuolella. Yhdessä vastauksessa todettiin pienten matkailuyritysten jääneen ison toimijan varjoon. Samoin yhdessä vastauksessa mainittiin Kemin kaupungin tekemien toimenpiteiden heikentäneen yritys ympäristöä. Keskustan toivottiin rakentuvan pienistä erikoisliikkeistä, eikä automarketteja keskustan alueella pidetty hyvänä ratkaisuna. Ongelmana pidettiin sitä, että kaupunkia on kehitetty osa kerrallaan ajattelematta kokonaisuutta.

Yhdessä vastauksessa positiivisena vaikutuksena esille nousi kaupungin ratkaisu luopua lähes kokonaan ulkopuolisista hankkeista esimerkiksi rakentamisessa. Kaupungin katsottiin aiemmin kilpailleen omalla organisaatiollaan yrittäjien kanssa. Samoin yhdessä vastauksessa satamaan investointia pidettiin positiivisena. Sataman merkitys Kemille on suuri. Opiskelumahdollisuuksia Kemin alueella pidettiin tärkeinä. Kemin todettiin viime aikoina huomioineen oman alueen yritykset aiempaa paremmin. Yhdessä vastauksessa todettiin, että Kemin kaupungin tekemät toimenpiteet ovat vaikuttaneen yleensä positiivisella tavalla.

4.2.2 Liiketoiminnan tulevaisuuden näkymiä Kemissä

Yrittäjiltä kysyttiin millaisena he näkevät liiketoiminnan mahdollisuudet tulevaisuudessa. Kysymykseen saatiin vastauksia 16 kappaletta. Vastaukset jakautuvat positiiviseen ja negatiiviseen tulevaisuuden kuvaan. Yleiskuvana vastauksista nousee negatiivinen suhtautuminen tulevaisuuteen, mutta mahdollisista teollisuuden investoinneista odotetaan kuitenkin paljon hyvää. Yleinen talouden heikko tilanne on haastava, eikä kaupunki voi siihen vaikuttaa. Ostovoima heikkenee ja ihmiset ikääntyvät. Toisaalta yhdessä vastauksessa todetaan, että myös työvoimapula alkaa olemaan ongelma toisessa taas pohditaan, että niin kauan kuin ihmisillä on töitä, on yrityksillä toimintaedellytyksiä. Kahdessa vastauksessa matkailua pidetään avainsanana ja siihen panostamista toivotaan. Matkailun tuomia mahdollisuuksia voitaisiin

parantaa aidolla yhteistyöllä sekä myynnillä ja markkinoinnilla. Viidessä vastauksessa liiketoiminnan mahdollisuudet nähdään kuitenkin hyvänä tai ainakin kohtuullisina. Keskustan liikennejärjestelyjen toivotaan olevan toimivat eikä koko keskustaa suljettavan liikenteeltä. Liiketoiminnan mahdollisuuksien todetaan olevan hyvät, mutta yrittäjältä vaaditaan kovaa työtä. Yhdessä vastauksessa todetaan kaupungin olevan suopea yrityksiä kohtaan.

4.2.3 Yrittäjien toiveita yritystoiminnan tukemiseen

Viimeisenä kyselylomakkeella kysyttiin millä tavalla Kemin kaupunki voisi tukea yrityksen toimintaa. Useimmissa vastauksissa nousi esille tarve yritysten toimintaympäristön kehittämisen, viestinnän ja yhteistyön suhteen. Alueen toimintaedellytyksiin toivotaan parannusta avaamalla kävelykatu autoliikenteelle ja lisäämällä parkkipaikkoja keskustaan. Asioimisen keskustan alueella tulisi olla helppoa. Keskustan viihtyisyyttä lisäämällä saataisiin ihmiset kuluttamaan enemmän aikaa keskustassa. Kauppakadun muutostöiltä odotetaan positiivista vaikutusta. Kaupungin toivotaan järjestävän lisää tapahtumia. Yhdessä vastauksessa esitettiin idea sunnuntai-aukiolokampanjasta. Pitkässä, esimerkiksi jopa vuoden kestävässä kampanjassa, keskustan yritykset pitäisivät liikkeet avoinna sunnuntaisin. Pitkän kokeilujakson tarkoitus olisi, että ihmiset oppisivat käymään ostoksilla sunnuntaisin. Tämän hetken tilanne on, että viikonloppuisin ihmisillä olisi aikaa käydä ostoksilla tai kiertelemässä kauppia, mutta pienet liikkeet ovat silloin kiinni. Sunnuntaiaukiolot voisivat lisätä myös työllisyyttä. Ongelmana nousi esille liiketilojen suhteettoman korkea vuokrataso. Keskustassa on paljon tyhjillään olevia tiloja, jotka ovat liian suuria pienille yrityksille. Suurien tilojen kulut ovat korkeat ja sitä myöten myös vuokrat nousevat niin korkeiksi, ettei pienyrittäjällä ole yksin mahdollisuutta sellaista vuokrata. Ratkaisuksi esitettiin liiketilojen pienentämisen.

Vastauksissa toivottiin, että keskustaa kehitettäisiin yrittäjiä kuulemalla ja että kaupunkirakennesuunnittelussa tehtäisiin järkeviä päätöksiä. Alueen toimijoiden yhteistyötä tulisi kehittää. Yrittäjät kaipaavat lisää yhteistyötä ja keskustelua. Kaupungin toivotaan tarjoavan palveluitaan yrittäjille aktiivisemmin. Informointiin toivotaan tehostamista ja uudenlaista koordinoitua. Kaupunki voisi esimerkiksi

auttaa yrittäjiä löytämään toisensa paremmin sekä työn ja tekijän kohtaamiseen kaivataan viestinnän kautta helpottumista. Yhdessä vastauksessa todetaan yrittäjien keskuudessa olevan niin sanottua piiripienipyörii-ilmiötä. Kaupungin tulisi luoda innostava ja positiivinen ilmapiiri.

Kaupungin toivotaan käyttävän mahdollisuuksien mukaan paikallisia palveluita sekä tekevän hankinnat paikallisilta yrityksiltä. Paikallisilla yrityksillä tulisi olla mahdollisuus osallistua tarjouskilpailuun. Pienille yrityksille toivotaan tukea markkinointiin tarjoamalla esimerkiksi edullista mainostilaa. Pienet yritykset eivät pysty markkinoimaan yhtä tehokkaasti kuin suuret ja jäävät näin helposti isompien jalkoihin.

Synnytysosaston säilyminen Länsi-Pohjan keskussairaalassa on tärkeää. Yrittäjäksi ryhtymisen ja yrittämisen muutoinkin tulisi olla helpompaa. Näihin asioihin yksittäinen kaupunki ei kuitenkaan pysty yksin vaikuttamaan.

Kemin Matkailu Oy:n (Kemin Matkailu Oy:n omistaja on Kemin kaupunki) nimeen ehdotetaan muutosta. Nimen koetaan aiheuttavan sekaannusta, vertaa Kemin matkailu ja Kemin Matkailu. Ehdotuksena on nimenmuutos toimipaikkoja kuvaaviksi. Myös Visit Kemi- internetsivustoon toivotaan muutosta. Sivuston todetaan painottavan liikaa Kemin Matkailu Oy:n tuotteita, eikä sieltä löydy kattavaa tietoa muiden yritysten palveluista. Visit alkuisen sivuston pitäisi olla yleishyödyllinen, aluetta ja kaupunkia laaja-alaisesti markkinoiva sivusto. [Www.visitmeri-lappi.com](http://www.visitmeri-lappi.com) sivustoa pidetään hyvänä. Ehdotuksessa alueorganisaatioita tarvittaisiin vain yksi, Kemin Matkailu Oy:n tulisi olla vahva toimija Meri-Lapin matkailu Oy:n toiminnassa. Päällekkäisiä toimia näiden välillä pitäisi välttää. Kemin Matkailu Oy voisi keskittyä näin oman toimintansa ja tuotteiden kehittämiseen. Turisteilla olisi näin laajempia ohjelmia koko Meri-Lapin alueella, jolloin viipymä kasvaisi, yritykset kehittyisivät, ennustettavuus paranisi, tulisi uusia yrityksiä ja veronmaksajia kaupunkiimme.

4.3 Tutkimuksen reliabiliteetti ja validiteetti

Tutkimuksen luotettavuutta arvioidaan tarkastelemalla työn reliabiliteettia ja validiteettia. Reliabiliteetilla tarkoitetaan tutkimustulosten pysyvyyttä eli toistettaessa tutkimustulosten tulisi pysyä samoina. Validiteetilla tarkoitetaan, että tutkimuksessa mitataan ja tutkitaan tutkimusongelman kannalta oikeita asioita. (Kananen 2011, 118)

Kyselyn vastausprosentti jäi niin pieneksi, ettei aineistosta voi tehdä yleistyksiä. Tutkimuksen luotettavuus taataan tarkalla raportoinnilla. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, mitä kehittämistoimia Kemin keskustan yrityksissä on tehty ja mitä on suunnitteilla sekä millaisena liiketoimintaympäristönä yrittäjät pitävät Kemiä. Vastausprosentti ei anna mahdollisuutta luotettavasti yleistää saatuja tuloksia, mutta tuloksista voidaan nähdä, että kehittämistoimia on tehty vastanneissa yrityksissä laaja-alaisesti. Yrittäjien mielipiteitä selvitettiin sekä Linkertin asteikkoa käyttämällä että avoimilla kysymyksillä. Myöskään näitä tuloksia ei voida yleistää.

5 YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Suomen yleinen taloustilanne on heikko, eikä kaikkeen ole yksittäisellä kunnalla mahdollisuutta vaikuttaa. Kyselyn vastauksissa liiketoiminnan mahdollisuuksia Kemissä pidettiin nykytilanteessa erittäin haasteellisina ja teollisuuden suurinvestoinneilta sekä matkailulta toivottiin piristystä alueen yritysten toimintaan.

Keskustan alueen hiljeneminen on ongelma, ihmiset eivät tunnu enää lähtevän liikkeelle tai asiointi keskittyy suuriin marketteihin. Erilaisten tapahtumien avulla kaupunkilaisia voitaisiin aktivoida tulemaan keskustan alueelle. Tapahtumia järjestetään tälläkin hetkellä useita vuodessa. Mutta niitä voisi olla vielä enemmän. Alueen viihtyisyys on tärkeää. Tässä asiassa Kemissä ollaan menossa oikeaan suuntaan. Sisäsataman kunnostustyö on onnistunut erittäin hyvin ja ranta-alueesta on tullut Kemiläisten kesäinen oleskelupaikka. Saman tunnelman toivoisi levittäytyvän koko kaupungin alueelle. Keskustan kehittämisen suunnitelmissa onkin Kauppakadun muutostyöt.

Moni yrittäjä toivoo, että heitä kuunneltaisiin enemmän päätöksen tekovaiheessa. Kemillä on käytössä yritysvaikutusanalyysi. Tällä hetkellä tämä ei kuitenkaan vaikuttaisi konkretisoituvan yrittäjien näkökulmasta. Nopeana keinona kysyä yrittäjien mielipidettä voisi olla lyhyiden kyselyjen tekeminen sähköpostilla. Erilaisia kyselyitä kuitenkin satelee yrittäjille ja kynnys vastaamiseen onkin noussut korkeaksi. Pikakysely voisi kuitenkin toimia siten, että kaupungin aloittaessa suunnitelmien tekemisen uusista toimenpiteistä, yrittäjille lähetettäisiin pikakysely, jossa muutamalla kysymyksellä kartoitettaisiin yleistä mielipidettä asiaan. Kun yrittäjilläkin olisi tiedossa pikakyselyn tarkoitus ja vastaaminen olisi nopeaa, saattaisi vastausprosenttikin nousta korkeaksi.

Digitalisaatio nousi tutkimuksessa esille tärkeänä osana yrityksen markkinointia nykypäivänä. Osaamista internetin ja erityisesti somen hyödyntämiseen voisi kehittää monessa yrityksessä.

Tutkimuksessa esille nousseissa asioissa on monia hyviä aiheita mahdollisia jatkotutkimuksia varten. Tarkempaa tutkimusta voisi tehdä viestinnän kehittämisestä, ihmisten aktivoimisesta kuluttamaan aikaa keskustassa, liiketilojen sopivuudesta pienille yrityksille sekä mahdollisuuksista muokata liiketiloja vastaamaan tarpeita ja yhteistyökampanjoista kaupungin ja alueen yritysten kesken.

LÄHTEET

Ahtiainen, R. Kohti yritysaktiivista Kemiä. Viitattu 29.5.2016
http://www.kemi.fi/wp-content/uploads/2014/10/Tiedote_kohti_yritysak_Kemia.pdf

Elävät kaupunkikeskustat ry. Vuoden keskustapalkinto Kemin kaupungille.
 Viitattu 9.5.2016 <http://www.kaupunkikeskustat.fi/2013/12/31/vuoden-keskustapalkinto-kemin-kaupungille-2/>

Heinonen, J. 2013. Kunnan yritysilmapiirin vaikutus yritystoiminnan kehittymiseen. Turun yliopiston kauppakorkeakoulun julkaisuja sarja A-10:2013. Viitattu 10.5.2016
http://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/92575/Jarkko%20Heinonen%20SISUS%20B5%20K_170913%20VEDOS.pdf?sequence=2

Kananen, J. 2011 Kvantti: Kvantitatiivisen opinnäytetyön kirjoittamisen käytännön opas. Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Tampereen Yliopistopaino Oy.

Kemin elinkeinopalvelut. 2016. Viitattu 30.1.2016.
<http://www.kemi.fi/palvelut/elinkeinopalvelut/>

Kemi-info. 2016. Viitattu 16.5.2016 <http://www.kemi.fi/kemi-info/>

Kemi – kannustava yritysympäristö. Kemin kaupungin elinkeinostrategia 2012 – 2020. Viitattu 2.5.2016 http://www.kemi.fi/wp-content/uploads/2014/09/ELSTRA-_lopull.pdf

Kemin historiaa. 2016. Viitattu 17.5.2016
<http://www.kemi.fi/kemi-info/kemin-historiaa/>

Kunnat.net. 2013. Kuntien yrityspalvelut. Viitattu 23.5.2016
<http://www.kunnat.net/fi/asiantuntijapalvelut/aek/elinkeinopolitiikka/yrityspalvelut/Sivut/default.aspx>

Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta 28.12.2012/916.

Lakkala, H., Rainio, T., Jussila, J., Kärkkäinen, H., Pirttilä, O., Seppänen, M. & Peltola, T. 2015. Teollisuusyrityksen digipolku. Katsaus digitalisaatioon teollisuusyritysten näkökulmasta. Tampereen teknillinen yliopisto. Viitattu 19.5.2016
http://www.tekes.fi/globalassets/julkaisut/teollisuusyritysten_digipolku.pdf

Pekkala, H., Lamminmäki, K., Kaihovaara, A., Halme, K. & Salminen, V. 2016. Selvitys julkisista yrityspalveluista. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja. 10/2016.
https://www.tem.fi/files/44888/TEMjul_10_2016_web_11032016.pdf

Salenius, M. & Sallinen, S. 2012. Kunta asukkaan hyvinvoinnin turvaajana. Suomen kuntaliitto. 1. painos. Lönnberg.

Selvitys julkista yrityspalveluista. 2016. Viitattu 24.5.2016
https://www.tem.fi/files/44888/TEMjul_10_2016_web_11032016.pdf

TE-toimisto, Starttiraha – aloittavan yrittäjän tuki. 2016. Viitattu 23.11.2015.
http://te-palvelut.fi/te/fi/tyonantajalle/yrittajalle/aloittavan_yrittajan_palvelut/starttiraha/index.html

Valtioneuvoston kanslia. 2015. Nopeasti käynnistettävissä olevat toimet yritystoiminnan edistämiseksi. Yritystoimintahankkeen väliraportti talouspoliittiselle ministerivaliokunnalle. Viitattu 16.5.2016
<http://vnk.fi/documents/10616/1249903/Yritystoimintahankkeen+v%C3%A4liraportti.pdf/43d69d32-6952-41c5-89d3-8cf7dbf3e147>

Yritys-Suomi. 2016. Kehittyminen. Viitattu 18.5.2016
<https://www.yrityssuomi.fi/liiketoiminnan-kehittyminen>

LIITTEET

- Liite 1. Saatekirje
- Liite 2. Kyselylomake

Liite 1

Hyvä vastaanottaja

Opiskelen Lapin ammattikorkeakoulussa tradenomin tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Teen opinnäytetyönäni kyselytutkimuksen kauppaliikkeiden kehittämisestä Kemin alueella. Toimeksiantajana työlle on Kemin kaupungin elinkeinopalvelut.

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää millaisia kehittämistoimia alueen kauppaliikkeissä on tehty ja millaisia kehittämistoimia on lähivuosien suunnitelmissa sekä yrittäjien näkemyksiä Kemistä yritys ympäristönä. Osallistuminen kyselyyn on vapaaehtoista ja luottamuksellista. Vastaukset tullaan käsittelemään nimettöminä. Vastausaika on kaksi viikkoa 04.05.2016 – 18.05.2016.

Opinnäytetyö tullaan julkaisemaan internetissä osoitteessa www.theseus.fi

Yhteistyöstä kiittäen

Heli Pesonen

Liite 2

Yritystoiminnan kehittäminen Kemissä

Tämä kysely on osa opinnäytetyötäni. Tavoitteena on selvittää kauppaliikkeissä tehtäviä yrityksen kehittämistoimia sekä yrittäjien näkemyksiä Kemistä yritys ympäristönä.

Osallistuminen kyselyyn on vapaaehtoista ja luottamuksellista. Vastaukset tullaan käsittelemään nimettöminä. Vastauksesi on arvokas kyselyn onnistumiseksi.

Yhteistyöstä kiittäen

Heli Pesonen

1. Yrityksen sijainti *

- Kemin keskusta
- Corona

2. Kuinka monta vuotta olet toiminut yrittäjänä? *

- Alle 2 vuotta
- 2 - 5 vuotta
- 6 - 10 vuotta
- 11 - 15 vuotta
- 16 - 20 vuotta
- enemmän kuin 20 vuotta

3. Yrityksen toimiala *

- kauneus, terveys ja hyvinvointi
- lahja- ja erikoistavaraliikkeet
- moottoriajoneuvot ja varaosat
- muoti ja pukeutuminen
- rakentaminen, kodintekniikka ja sisustus sekä rautakauppa
- tavaratalot ja päivittäistavarakauppa
- vapaa-aika ja urheilu
- muu, mikä
- _____

4. Kuinka monta henkilöä yritys työllistää? *

(yrittäjä mukaan luettuna)

- 1
- 2-5
- 6-10
- 11-15
- 16 tai enemmän

5. Millaisia kehittämistoimia yrityksessä on tehty **edellisten** kolmen vuoden aikana? *

- yrittäjän koulutus (liiketoimintaan liittyvä)
- henkilöstön koulutus (liiketoimintaan liittyvä)
- toimitilojen remontointi
- toimitilojen laajennus
- tuotevalikoiman laajentaminen
- internet - / sosiaalisessa mediassa näkyvyyden lisääminen
- verkkokaupan perustaminen
- yritystoiminnan laajentaminen

henkilöstömäärän lisääminen
 muu investointi yritykseen, mikä

muu, mikä

6. Millaisia kehittämistoimia yrityksessä aiotaan toteuttaa seuraavien kolmen vuoden aikana? *

- yrittäjän koulutus (liiketoimintaan liittyvä)
 henkilöstön koulutus (liiketoimintaan liittyvä)
 toimitilojen remontointi
 toimitilojen laajennus
 tuotevalikoiman laajentaminen
 internet - / sosiaalisessa mediassa näkyvyyden lisääminen
 verkkokaupan perustaminen
 yritystoiminnan laajentaminen
 henkilöstömäärän lisääminen
 muu investointi yritykseen, mikä

muu, mikä

7. Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä? *

	täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	ei samaa eikä eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä	en osaa vastata
Yrityksen kehittämistoimien toteuttamiselle ei ole ulkopuolisia esteitä	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kemin kaupungin tekemät päätökset ovat edistäneet alueen yritystoimintaa	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kemin kaupunki on onnistunut yritystoiminnan tukemisessa	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kemin alueen yritysilmapiiri on hyvä	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kemin kaupungin ja yritysten välinen viestintä on riittävä	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kemin kaupungin ja yritysten välinen viestintä on onnistunutta	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Yritystoiminnan neuvontaa on helposti saatavilla	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. Miten Kemin kaupungin tekemät toimenpiteet ovat vaikuttaneet Kemiin yritys ympäristönä? *

9. Millaisena näet liiketoiminnan mahdollisuudet tulevaisuudessa Kemissä? *

10. Millä tavalla Kemin kaupunki voisi tukea yrityksen toimintaa? *
